

Z P R A V O D A J RODINA

ODBORU RODINNÉ POLITIKY, OCHRANY DĚTÍ
A SOCIÁLNÍHO ZAČLEŇOVÁNÍ

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

2/2025

Save the Date

Fórum aktivního stárnutí 2025

pátek 12. září 2025 — Brno
Kancelář veřejného ochránce práv

Ochrana seniorů – důstojnost, bezpečí a mezigenerační respekt

Po úspěšném loňském nultém ročníku, který získal velmi pozitivní ohlasy odborné i laické veřejnosti, pořádá Ministerstvo práce a sociálních věcí další Fórum aktivního stárnutí – tentokrát v Brně, ve spolupráci s Národním institutem SYRI a pod záštitou veřejného ochránce práv.

Hlavním letošním tématem je ochrana práv a důstojnosti starších lidí. Program se rozšiřuje o nové odborné panely, výzkumná data i inspirativní příklady péče, která skutečně pomáhá. Protože stárnutí se týká nás všech, fórum je otevřené nejen pro širší odbornou veřejnost. Těšíme se na Vás!

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Program a registrace:
www.aktivnistarnuti.cz

V tomto čísle najdete

4	Úvodní slovo
ředitelky odboru Petry Kačírkové	19	Webináře na podporu sociálního začleňování
5	Aktuální dění
v oblasti rodinné politiky	20	Nové výzkumy a metodika: Jak lépe chránit
ohrožené děti v Česku
6	Fórum rodinné politiky 2025:
Rodina opět v centru pozornosti	22	Kampaň Dík náhradním rodinám ve všech
krajích
8	Pečující roku 2025	23	Projekt Sjednocení přístupu k ohroženým
dětmi
12	Novela zákona o dětských skupinách:
Přechod agendy na Úřad práce ČR,
digitalizace a nová povinnost pro obce	25	Inspirace z Islandu: Peer Learning Activity
pracovní skupiny Evropské komise
k předškolnímu vzdělávání a péči
14	Vesnice roku 2025:
Bílá stuha letos putuje do devíti obcí	26	Další vzdělávání pečujících osob v dětských
skupinách: moderně, jednoduše a zdarma
15	Senior je samozřejmou součástí rodiny	27	Chat talk s Ivanou Procházkovou
16	Flexinovela a konec mlčení o výdělcích:
Krok k férovějším odměnám	28	Dotační titul Podpora veřejně účelných aktivit
seniorských a proseniorských organizací
s celostátní působností
17	Kvalitní předškolní vzdělávání a péče.
Co přinesla závěrečná konference TSI projektu?	29	Výzkum RILSA identifikoval hlavní potřeby
a zkušenosti nezletilých matek v ČR

Přihlaste se k odběru Zpravodaje Rodina!

na webové stránce:

www.mpsv.cz/zpravodaj-rodina

ZPRACOVÁNO V RÁMCI PROJEKTU:

Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování pracovního a rodinného života, CZ.03.01.02/00/22_013/0000257,
spolufinancován Evropskou unií v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Úvodní slovo

ředitelky Odboru rodinné politiky, ochrany dětí
a sociálního začleňování

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dovolte mi, abych hned v úvodu poděkovala všem kolegyním a kolegům, partnerům i všem účastníkům a hostům, kteří se letos podíleli na Fóru rodinné politiky. Byly to dva dny plné inspirativních setkání, sdílení příkladů dobré praxe a otevřených diskusí o výzvách, kterým čelí rodiny i odborníci, kteří s nimi pracují.

Opět se potvrdilo, že úspěšná rodinná politika se musí dívat na rodinu v celé její šíři — ať už jde o podporu rodičů s malými dětmi, dostupnost předškolního vzdělávání a péče, posílení prevence a duševního zdraví, propojení zdravotní a sociální oblasti, otázky bydlení nebo lepší podmínky pro pečující. Velkou roli hraje i kvalita života seniorů, mezigenerační solidarita a respekt k různým životním situacím.

V tomto čísle Zpravodaje Rodina se k mnoha tématům z Fóra vracíme. Dočtete se více o legislativních změnách, jako je novela zákona o dětských skupinách, o nových výzkumech zaměřených na ochranu ohrožených dětí, o vzdělávání pečujících osob v dětských skupinách nebo o kampaních, které veřejnosti přibližují význam náhradní rodinné péče. Zároveň Vám přiblížíme i výsledky TSI projektu, který přinesl praktické nástroje pro zlepšení kvality a dostupnosti předškolního vzdělávání a péče v České republice.

Pevně věřím, že nové vydání pro Vás bude užitečným zdrojem informací, motivace a povzbuzení, že smysluplná změna je možná tam, kde spolupracujeme a vzájemně si nasloucháme.

Přeji Vám příjemné čtení a děkuji, že nám pomáháte tvořit prostředí, kde se rodiny mohou cítit podporovány a slyšeny.

S úctou

Petra Kačírková

Aktuální dění v oblasti rodinné politiky

Strategická a koncepční činnost

Zpráva o plnění Strategie rodinné politiky 2024–2030 za rok 2024 byla dokončena a 11. června předložena vládě pro informaci. Paralelně probíhá práce na její aktualizaci – během letních prázdnin plánujeme oslovit klíčové odborné partnery a na podzim uspořádat sérii kulatých stolů. Finalizována je rovněž Průběžná zpráva o plnění Akčního plánu rovného odměňování žen a mužů 2023–2026. Dokončuje se také zpráva o plnění Akčního plánu k naplnění Strategického rámce přípravy na stárnutí společnosti za roky 2023–2024. Obě budou v nejbližší době předloženy vládě a následně zveřejněny.

Novela zákona o dětských skupinách

Dne 1. května 2025 vstoupila v účinnost novela zákona o dětských skupinách, která přesouvá agendu z MPSV na Úřad práce ČR. Zavádí se plně elektronická správa přes novou aplikaci, která zjednodušuje administrativu DS. Nově mají obce povinnost zajistit péči o děti od tří let, pokud nebyly přijaty do MŠ. Změna se týká i financování, kde je příspěvek vyplácen měsíčně podle skutečné docházky. Novinkou jsou sousedské dětské skupiny, které umožňují péči až o čtyři děti v domácím prostředí za splnění daných podmínek.

Sousedské dětské skupiny

Úřad práce ČR eviduje již 29 podaných žádostí o zápis do evidence poskytovatelů sousedských dětských skupin (SDS) a 6 poskytovatelů je již zapsáno v evidenci (stav ke 4. červenci 2025). SDS je nová forma předškolní péče podporovaná státem. Tato služba umožňuje pečovat až o čtyři děti od šesti měsíců věku v domácím prostředí a doplňuje nabídku služeb předškolního vzdělávání a péče v dětských skupinách. SDS nabízí individuálnější péči v sousedském duchu a domácím prostředí.

Vytvoření komplexního monitorovacího rámce pro předškolní vzdělávání a péči v ČR

V červenci skončil dvouletý projekt MPSV a MŠMT ve spolupráci s UNICEF a EU (TSI projekt), který přináší ucelenou sadu materiálů. Mezi nimi je integrovaný monitorovací a evaluační rámec realizovaný pro předškolní vzdělávání a péči, dokument s doporučeními pro vývoj datových systémů či balíček nástrojů na podporu obcí při rozšiřování a zlepšování místních služeb předškolního vzdělávání a péče.

Fórum rodinné politiky 2025

Fórum rodinné politiky 2025, které se konalo 11. – 12. června v Ostravě, zdůraznilo potřebu komplexní a dlouhodobě udržitelné podpory rodin v Česku. Diskutovalo se o klíčových tématech jako prevence, dostupnost zdravotní péče, duševní zdraví dětí, flexibilita trhu práce, dostupné bydlení a využití asistivních technologií. Zazněla výzva k systémovým změnám, mezioborové spolupráci a respektu k různorodým životním stylům. Fórum potvrdilo, že rodina je základní pilíř soudržné společnosti a její podpora musí být prioritou veřejné politiky.

Fórum aktivního stárnutí 2025

MPSV ve spolupráci s Kanceláří veřejného ochránce práv a Národním institutem SYRI pořádá druhý ročník Fóra aktivního stárnutí, které se bude konat u příležitosti mezinárodního dne seniorů (1. října) v Brně v prostorách Kanceláře veřejného ochránce práv, a to dne 12. září 2025. Na Fóru se zaměříme na prevenci a zdravou délku dožití a také Vám představíme výzkumy, kterými se v současné době zabýváme, např. se jedná o výsledky výzkumu RILSA, v. v. i. (realizovaný pod TAČR ve spolupráci s Gerontologickým institutem), tzv. fenoménu EAN (týrání, zneužívání a špatného zacházení se seniory) v kontextu sociálních služeb v ČR: inovace v detekci, prevenci a péči (FEANCI). Jedná se o navazující výzkum na již dokončený RESTABUS, což byl projekt aplikovaného výzkumu, který se zaměřil na vytvoření metodiky tzv. široké definice EAN a pilotní zavedení inovativních principů restorativní justice do řešení případů seniorského týrání, zanedbávání a zneužívání. Součástí programu bude předání ocenění vítězům soutěže Cena Rady vlády pro seniory a stárnutí populace 2025 ve čtyřech kategoriích – profesionál, neprofesionál, kolektiv/projekt a zvláštní cena pana ministra.

Fórum rodinné politiky 2025: rodina opět v centru pozornosti

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Ve dnech 11. a 12. června 2025 se v Ostravě uskutečnilo Fórum rodinné politiky, které přineslo řadu podnětných diskusí, inspirativních příkladů z praxe i výzev pro budoucí směřování podpory rodin v České republice. Akce pořádaná Ministerstvem práce a sociálních věcí spojila odbornou veřejnost z veřejné správy, neziskového sektoru, akademické sféry i samotné pečující a rodiče.

Jedním z hlavních témat byla **primární prevence a role rodinných center**. Zazněla potřeba systémového a víceletého financování, které by zajistilo stabilitu a kvalitu služeb. Rodinná centra čelí nejistotě a nízkému ohodnocení pracovníků. Jejich činnost není legislativně ukotvena. V oblasti primární prevence se diskutovaly evidence based programy, konkrétně Triple P, projekt iPREV nebo Family United, které ukazují, že investice do prevence se vyplácí – rodiny, které včas využijí podporu, často vůbec nepotřebují další odborné nebo sociální služby.

Velkou pozornost vzbudila i **nedostupnost zdravotní péče pro děti, zejména v souvislosti se stárnutím pediatriů a nedostatkem lékařů v regionech**. Diskutovalo se o nutnosti propojení zdravotní a sociální sféry, motivaci studentů medicíny k praxi na venkově a o úspěšných příkladech, jako je katalog sociálních služeb v Hlučínsku.

Panel věnovaný trhu práce upozornil na znevýhodnění osob 50+, potřebu age managementu a větší flexibility. Zazněla výzva k podpoře částečných úvazků, rekvalifikací a respektu mezi generacemi. Flexibilita není luxus, ale nutnost – a její zavádění musí být promyšlené a měřitelné.

Panel o asistivních technologiích ukázal, jak mohou usnadnit život pečujícím i samotným uživatelům. Zazněla potřeba jejich širší dostupnosti a vzdělávání odborné veřejnosti. Aktuálním tématem je demografická otázka – zda cílem politiky má být zvýšení porodnosti, nebo spíše zlepšení podmínek pro rodiny. Podpora otcovské dovolené, rovnováha mezi prací a rodinou a respekt k různým životním stylům byly označeny za klíčové.

V oblasti **duševního zdraví dětí a mládeže zazněla alarmující data – rostoucí výskyt úzkostí, depresí a sebepoškozování**, nedostatek odborníků a dlouhé čekací lhůty. Panelisté a panelistky volali po větší prevenci, dostupnosti péče a systémových změnách, včetně podpory školních psychologů a komunitních služeb.

Bydlení bylo označeno za základní předpoklad rodinné stability. Nový zákon o podpoře bydlení přinese kontaktní místa a asistenci v bydlení. Obce byly vyzvány k vytváření prostředí přátelského rodinám – důležité je dostupné bydlení, ale i kvalitní veřejný prostor, komunitní centra a podpora spolkového života.

Fórum rodinné politiky 2025 potvrdilo, že **podpora rodin musí být komplexní, mezioborová a dlouhodobě udržitelná**. Klíčová je spolupráce státu, obcí, neziskového sektoru i samotných rodin. Rodina není jen soukromá záležitost, je to základní stavební kámen zdravé a soudržné společnosti.

Na webových stránkách
Fórum rodinné politiky 2025, jsou
dostupné:

- Záznamy diskuzních panelů,
- videorozhovory,
- fotografie,
- a další materiály.

kontaktní osoba
Mgr. Jiřina Kunášková
vedoucí oddělení
jirina.kunaskova@mpsv.cz

Seznamte se s Pečujícími roku 2025

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

V letošním roce byla v rámci Fóra rodinné politiky v Ostravě opět udělena ocenění Pečující roku 2025. Jejím cílem je upozornit na význam péče, kterou v přirozeném domácím prostředí zajišťují neformální rodinní pečující – ti, kdo se starají o své blízké mimo profesionální systém.

Ocenění byla letos nově udělena ve čtyřech kategoriích. Ocenění v kategorii neformálních pečujících do 18 let získal Martin Melichar, v kategorii nad 18 let pak Lucie Ovsenáková. Ocenění Počin roku v oblasti podpory neformální péče v domácím prostředí převzala terapeutická linka Sluchátko a Počin roku v oblasti paliativní péče v domácím prostředí získal Institut Pallium.

Krátké rozhovory s nositeli jednotlivých ocenění Vám přiblíží aktuální otázky spojené s neformální péčí v domácím prostředí.

LUCIE OVSENÁKOVÁ je pečující partnerka a ocenění Pečující roku o osobu starší 18ti let v domácím prostředí získala nejen za péči o svého manžela, ale také za své advokační a analytické úsilí v oblasti neformální péče.

Za jaké činnosti jste byla paní Ovsenáková oceněna?

Šest let se starám doma o manžela, který je imobilní a připojen na domácí umělou plicní ventilaci, a k tomu o tři malé děti. Manžel je mentálně zcela v pořádku, ale jeho stav vyžaduje nonstop přítomnost další osoby. Před dvěma lety mi došlo, že takto náročná péče nejde zvládnout v rámci běžné pomoci v rodině, a snažím se dosáhnout toho, aby se změnil systém sociální a zdravotní podpory ve prospěch péče doma.

V jaké oblasti podpory neformálních pečujících pociťujete největší potřebu změny?

Když se staráte v režimu 24/7, utratíte příspěvek na péči za nezbytné vystřídání a nezbyde vám nic. Pokud váš blízký navíc potřebuje velký objem zdravotní péče, zůstáváte často úplně bez pomoci. Troufám si říct, že děti, které mají vážně nemocného rodiče nebo sourozence, jsou obrovsky kráceny na svých právech, a pečující jsou diskriminováni za to, že se rozhodli pečovat. Protože pro nemocnice a pobytové instituce ty statisíce měsíčně bez problémů jsou. To je obrovská nespravedlnost.

Co je konkrétně potřeba? Nastavit komplexní systém podpory pro vysoce náročnou péči doma. Definovat „plat“ pečujícím včetně nemocenské a speciální přídatky dětem, kterým vážně onemocněl rodič. Zcela chybí individuální sociální dávka pro lidi s postižením a pečující, kteří se ocitli v krizové finanční situaci, a to mimo režim hmotné nouze. Potřebujeme debyrokratizovat, a tím zlevnit a zpřístupnit sociální služby, a také zavést povinnost přednostně se postarat o ty nejtěžší případy i v terénu a v odlehčovacích službách. Chybí dostupná respitní péče a také institut „Nemocnice doma“, kam by byli zařazeni vážně nemocní v domácí péči, a který by opět komplexně pokryl jejich potřeby, tak jak je to běžné v zahraničí. Stačí si přečíst příběhy na Doniu a jasně vidíte, kde máme mezery. Je to ostuda. Komu jinému by měl sociální systém pomáhat než těm, kteří jsou na tom nejhůř. Zatím se děje pravý opak – právě tito lidé veškerou pomocí dlouhodobě propadávají.

Co Vás při péči naplňuje anebo Vám dělá radost či dává sílu?

Snažím se, abychom fungovali co nejvíc jako normální rodina. Aby nás to nesemlelo. Ale jde to těžko. Sama potřebuju čas na sebe a na běžné věci, jako jít se psem nebo vzít děti do kina nebo na pouť. Mám ráda přírodu, zvířata, být venku. Taky mě baví čas, kdy jsme jen s mužem, koukáme na filmy nebo probíráme zajímavá témata.

A sílu do dalšího boje o lepší budoucnost mi dávají hlavně lidé okolo mě – kteří mi pomáhají a podporují mě. Kteří si to berou za své a sami pracují na změnách. Když vidím, jaké destrukci čelí pečující rodiny po mnoha letech péče, jsem přesvědčená, že do toho prostě musíme šlápnout.

Jak by bylo možné více zviditelnit ty, kteří pečují o své blízké?

Nejcennější je pozornost médií, ta formují veřejné mínění a tlačí na změny. Ale co hlavně musíme změnit jsou zažitá narativy. Není normální, že se pečující obětuje a zničí. Není normální, že zchudne, musí prodávat majetek a pořádat dobročinné sbírky. Není normální preferovat pobytové instituce a péči doma přenést celou na rodinu. A není normální to brát tak, že kdo náročnou péči nezvládne, ten selhal. Protože neselhává on, ale systém. Takto náročná péče prostě bez pomoci zvládnout nejde.

MARTIN MELICHAR je pečující táta malého Tondy a držitel ocenění Pečující roku 2025 v kategorii neformální pečující do 18 let. Mimo jiné se věnuje osvětě na sociálních sítích, kde sdílí své otcovské zkušenosti s péčí, a zároveň působí v advokačním týmu neformálních pečujících.

Za jaké činnosti jste byl pane Melichare oceněn?

Na to bych se možná měl ptát spíše já. Pravděpodobně za advokační činnost v krajském advokačním týmu pro Prahu pod hlavičkou AIP. Pro mě osobně je ale nejdůležitější, abych byl dobrým pečujícím a zejména pak rodičem a tátou mému synovi.

V jaké oblasti podpory neformálních pečujících pociťujete největší potřebu změny?

Já se na věc snažím dívat komplexně a řešit jí od příčiny. Považuji za důležité cílit na léčbu a její hledání, tedy na výzkum. Věřím, že i parciální úspěchy v této oblasti povedou k úsporám na zdravotní a sociální péči, umožní pečujícím lepší uplatnění na trhu práce, na který se mohou vrátit nebo dostat i opečovávané, a ve finále může mít i zajímavý ekonomický potenciál, pokud se léčebný postup vyvine u nás. Po dobu, než se tak stane, potřebují pečující především zázemí, ať už finanční či jiné. A také odpočinek. K tomu je potřeba platforma zajišťující adekvátní péči. Lidé, co je zastoupí, by měli mít odpovídající kvalifikaci. Zde by možná byla na místě stratifikace nároků na péči, kde seniorovi o berlích může pomoci například student dobrovolník, kdežto u cévních vstupů a jiných rizikových úkonů je bezpodmínečně potřeba kvalifikovaný, a tedy dražší pracovník. Souvisí to tedy do značné míry s potřebou další výrazné optimalizace zdravotně sociálního pomezí.

V jaké oblasti podpory neformálních pečujících pociťujete největší potřebu změny?

Při péči je mi největší odměnou Toníkův úsměv a spokojenost. To mi dává motivaci zvládat i těžké momenty a víru, že to má smysl. Pro sílu a energii je důležitý také spánek, odpočinek a saturace potřeb. Tam už to bývá složitější.

Terapeutická linka Sluchátko získala ocenění Počin roku v oblasti podpory neformální péče v domácím prostředí. Na naše otázky odpovídala její zakladatelka a ředitelka Kateřina Novotná.

Linka poskytuje na telefonním čísle 212 812 540 bezplatnou, anonymní telefonickou poradenskou psychoterapii lidem napříč Českou republikou. Nejde o krizovou linku, ale o dostupnou psychoterapii pro ty, kdo se necítí dobře, jsou osamělí, hledají pomoc v náročné životní situaci nebo čekají na termín u klinického psychologa hrazeného ze zdravotního pojištění. Unikátní je v tom, že propojuje dostupnost telefonické podpory s kvalifikovanou psychoterapeutickou péčí – cíleně pomáhá lidem, pro které je běžná psychoterapie z různých důvodů nedostupná (např. senioři, pečující osoby, lidé s omezenou mobilitou).

Sluchátko je výjimečné také svou 100% dovolatelností, klientům, kteří se nedovolají nebo si nemohou dovolit platit tarif svému telefonnímu operátorovi, zavoláme zpět. Každému, kdo najde odvahu a sílu se ozvat, zajistíme poradenskou psychoterapii zdarma, a to nejpozději do týdne.

Za jakou aktivitu Sluchátko získalo ocenění Počin roku v oblasti neformální péče?

Sluchátko získalo ocenění za podporu neformálních pečujících, kteří často nesou velkou psychickou zátěž. Nabízíme jim možnost až 12-ti individuálních psychoterapeutických hovorů ročně, každý trvá zhruba 50 minut. Během těchto hovorů mohou sdílet své starosti, najít úlevu a získat podporu, která jim pomáhá lépe zvládat náročnou roli. Je to pro ně příležitost nabrat síly, aby mohli dále s klidem pokračovat v péči o své blízké, což je pro ně často nesmírně důležité.

Jaká témata řešíte při plánování budoucnosti Sluchátka?

Sluchátko není sociální službou, a proto je pro nás největší výzvou zajistit stabilní a dlouhodobé financování. Přestože v roce 2025 poptávka po našich službách vzrostla o 65 % a nyní ročně poskytneme kolem 4300 psychoterapeutických hovorů, stále nevíme, zda budeme schopni tuto úroveň podpory zachovat i do budoucna.

Vedle toho se intenzivně věnujeme advokačním aktivitám. Usilujeme o to, aby v legislativě byla jasně definována psychosociální podpora pro neformální pečující, seniory a další zranitelné skupiny. To by umožnilo sociálním službám nabízet poradenskou psychoterapii, díky čemuž by se psychoterapie stala dostupnější pro všechny, kdo ji potřebují. Naším cílem je nejen udržet, ale i rozvíjet tuto podporu pro ty, kteří ji nejvíce potřebují.

Včasná psychosociální podpora pomáhá neformálním pečujícím předcházet rozpadu rodin – zhoršení vztahů kvůli péči uvádí 32 % respondentů. Lidé, kteří se starají o své blízké, si tuto pomoc zaslouží a my ve Sluchátku se jim ji snažíme poskytovat. Psychosociální podpora zároveň přispívá ke zlepšení sociální situace klientů, pomáhá předcházet onemocněním a odlehčuje přetíženému zdravotnímu systému, čímž šetří náklady státu. Psychoterapie také výrazně zlepšuje a prodlužuje kvalitu života seniorů i neformálních pečujících.

Vyčerpává mě péče o rodinu

Řešte své rodinné starosti anonymně a bez úhrady* s psychoterapeuty ze Sluchátka. Volejte na

212 812 540

Jsme Vaší cestou k psychoterapii

 Sluchátko
TERAPEUTICKÁ LINKA

www.linkasluchatko.cz

Sledujte nás:

*Platíte běžný poplatek svému operátorovi nebo požádejte psychoterapeuta o zpětné volání.

INSTITUT PALLIUM získal ocenění za Počin roku v oblasti paliativní péče v domácím prostředí. Jeho aktivity propojují a podporují všechny, kteří se podílejí na péči o děti a dospívající se závažným, život limitujícím či ohrožujícím onemocněním – s cílem zlepšit dostupnost a kvalitu péče o tyto rodiny. Tým institutu tvoří odborníci zaměřeni na rozvoj systému péče a prosazování pozitivních změn. Navrhují a pilotují nové služby, realizují výzkumné aktivity a vzdělávají další odborníky.

Za jakou aktivitu Pallium získalo ocenění Počin roku v oblasti neformální péče?

Ocenění jsme získali za pilotní projekt Koordinátor péče pro děti se závažnou život limitující či ohrožující diagnózou. Cílem pilotního projektu je komplexně zlepšit péči o děti se závažnou diagnózou a jejich rodiny, prostřednictvím koordinace péče, což sníží zátěž rodin a omezí počet opakovaných hospitalizací u dětí. Zahraniční zkušenosti i prvotní data z projektu ukazují, že tato služba vede k vyšší spokojenosti rodin s poskytovanou péčí. Projekt zároveň usiluje o získání klíčových dat a informací o benefitech a přínosech pozice Koordinátora péče, které jsou nezbytné pro zavedení pozice koordinátora péče do systému péče o vážně nemocné děti a jejich rodiny.

Jak budete dále pokračovat v oceněné aktivitě?

Díky podpoře MPSV můžeme v pilotním projektu pokračovat další dva roky. Naším cílem je, aby se pozice Koordinátora péče o vážně nemocné děti a jejich rodiny stala běžnou součástí systému péče.

Realizujeme také další projekty, např. Pilotní projekt Péče a podpora pozůstalým nebo projekt Podpora rozvoje dětské a perinatální paliativní péče v nemocnicích a vzděláváme odborníky, kteří pečují o vážně nemocné děti a jejich rodiny.

Paliativní hub

Volně přístupný komunitní prostor, kam jsou pravidelně přidávány informace o zahraničních studiích a doporučení na odbornou literaturu v z oboru perinatální paliativní péče. Získejte zajímavé informace a propojte se s odborníky, které zajímá stejné téma.

Perinatální paliativní péče v kostce

V on-line kurzu získáte podstatné informace v čase, který vyhovuje právě vám. Dozvíte se, co znamená dětská a perinatální paliativní péče, na koho je zaměřena a jaké jsou potřeby této skupiny. Na téma se podíváme z pohledu lékaře, sociální pracovníce a právnický, abyste získali potřebné znalosti a dovednosti pro svou praxi.

Za finanční podporu
děkujeme MZČR
a NF Abakus

**a.ba
ku.s**
NADAČNÍ FOND

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

kontaktní osoba

Mgr. Olga Starostová

Vrchní ministerský rada

olga.starostova@mpsv.cz

Novela zákona o dětských skupinách: Přechod agendy na Úřad práce ČR, digitalizace a nová povinnost pro obce

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Dne 1. května 2025 vstoupila v účinnost novela zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (DS). Tato legislativní změna představuje výraznou úpravu systému předškolní péče v České republice. Jejím cílem je zvýšit dostupnost služeb pro rodiny, zefektivnit administrativní procesy a posílit odpovědnost samospráv. Novela přináší řadu novinek, které se dotýkají jak poskytovatelů služeb, tak obcí a státní správy.

Přechod agendy pod Úřad práce ČR

Jednou z klíčových změn je převedení agendy oprávnění, kontroly a financování dětských skupin z Ministerstva práce a sociálních věcí na Úřad práce ČR. Cílem je ukotvení výkonu státní správy v oblasti péče o děti v souvislosti s rozvojem počtu těchto služeb a zavedením dalšího typu DS, tzv. sousedské dětské skupiny (SDS).

Digitalizace a nová aplikace pro poskytovatele

V souvislosti s novelou byla spuštěna nová elektronická aplikace pro správu dětských a sousedských dětských skupin. Podání ve věcech služby péče o dítě v DS lze činit výlučně prostřednictvím elektronické aplikace. Údaje ze stávající aplikace byly automaticky převedeny, poskytovatelé doplňují pouze nové identifikační údaje o dětech dle požadavků zákona.

Digitalizace přináší vyšší transparentnost, snížení administrativní zátěže a rychlejší zpracování žádostí. Pro poskytovatele byla připravena uživatelská příručka a zřízen helpdesk. Nadále probíhá metodická podpora a poradenství ze strany metodiček ministerstva. Kromě toho MPSV před nabytím účinnosti novely uspořádalo sérii online seminářů, které poskytovatelům přiblížily nové povinnosti a práci s aplikací.

ONLINE SEMINÁŘE

Záznamy a prezentace je možné shlédnout na stránkách MPSV.
www.mpsv.cz/informacni-materialy

Nová povinnost obcí

Novela ukládá obcím povinnost zajistit výchovou péči o dítě ode dne třetích narozenin do 31. 8. po dosažení tří let věku dítěte. Vznik této povinnosti je podmíněn nepřijetím dítěte k předškolnímu vzdělávání dle školského zákona a splněním dalších podmínek ze strany rodiče. Poprvé se tato povinnost projeví na základě zápisu k předškolnímu vzdělávání pro školní rok 2026/2027, který se bude konat v květnu 2026. Školního roku 2025/2026 se tedy tato povinnost ještě netýká.

Zavedení sousedských dětských skupin

Novela zavádí nový typ DS, tzv. sousedské dětské skupiny (SDS). Ty umožňují péči až o čtyři děti přímo v obydlí poskytovatele nebo jiných vhodných prostorách. Musí být zajištěna zákonem požadovaná odborná a zdravotní způsobilost a kvalifikace pečující osoby, plán výchovy a péče, dodržování hygienických a bezpečnostních standardů a další zákonné náležitosti. Sledována je také bezúhonnost a spolehlivost poskytovatele i všech osob sdílejících obydlí, v kterém má být služba poskytována. Splnění provozních a prostorových požadavků posuzuje Úřad práce ČR, významná je úloha rodiče, který se pro službu rozhodne. Podání ve věcech SDS jsou také činěna prostřednictvím výše zmíněné elektronické aplikace a vedena Úřadem práce ČR.

Změna systému financování

Nově je státní příspěvek na provoz DS vyplácen měsíčně, na základě aktuální obsazenosti dle smluv s rodiči. Tento systém přináší větší předvídatelnost a stabilitu financování.

Také je nově nastaven výpočet maximální výše úhrady rodiče u dětí mladší věkové kategorie (do 31. srpna po třetích narozeninách) a v SDS. Horní limit úhrady rodiče je odvozen od 1/3 měsíční minimální mzdy. Vzhledem k flexibilitě služby je limit převeden na denní výši, záleží také na rozsahu smluvního vztahu týkajícího se docházky během dne a týdne. U dětí starší věkové kategorie není ze zákona výše úhrady rodiče omezena.

Bližší informace o dětských skupinách a sousedských dětských skupinách najdete na stránkách MPSV.

www.mpsv.cz/detske-skupiny

kontaktní osoba

Mgr. Jiřina Kunášková

vedoucí oddělení

jirina.kunaskova@mpsv.cz

Vesnice roku 2025: Bílá stuha letos putuje do devíti obcí

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Ve spolupráci s hodnotitelkami ze Sítě pro rodinu, z.s. a zástupkyněmi MPSV v krajských hodnotitelských komisích, proběhlo v květnu a červnu tohoto roku **krajské kolo soutěže Vesnice roku 2025**, do níž se zapojilo 181 obcí z celé České republiky. Ocenění Bílá stuha za práci s mládeží a podporu rodiny jsou za účasti vyhlášovatele a partnerů soutěže v červenci a srpnu předávána v rámci krajských slavností v obcích, které získaly Zlatou stuhu za celkové vítězství v každém kraji. **Bílou stuhu pro rok 2025 získává devět obcí** (ve čtyřech krajích není udělena).

Obce, které pro rok 2025 získávají ocenění Bílá stuha za práci s mládeží a podporu rodiny:

Moravskoslezský kraj	obec Závěšice (okres Nový Jičín)
Středočeský kraj	obec Zákolany (okres Kladno)
Karlovarský kraj	město Hroznětín (okres Karlovy Vary)
Jihomoravský kraj	obec Petrovice (okres Blansko)
Kraj Vysočina	obec Osová Bitýška (okres Žďár nad Sázavou)
Ústecký kraj	Bude zveřejněno po vyhlášení výsledků 2. 8. 2025.
Liberecký kraj	obec Višňová (okres Frýdlant)
Jihočeský kraj	obec Římov (okres České Budějovice)
Pardubický kraj	obec Červená Voda (okres Ústí nad Orlicí)

Obce oceněné Bílou stuhou budou **odměněny neinvestiční dotací ve výši 800 000 Kč**. Pro její získání jsou povinny zúčastnit se dotačního řízení MPSV. To bude vyhlášeno na podzim 2025. Čerpání prostředků na realizaci projektů vítězných obcí proběhne v roce 2026. Dotačního řízení bude zaměřeno na podporu obcí v systematickém rozvoji služeb, aktivit a opatření zaměřených na rodiny, děti, mládež a seniory a podporu zvyšování profesionalizace obcí jako aktéra rodinné a proseniorské politiky.

Předání Bílé stuhu obci Závěšice na krajské slavnosti na Frýdecko-Místecku v obci Hnojník (Moravskoslezský kraj) 12. 7. 2025.

kontaktní osoba

Mgr. Lenka Reinosová

Vrchní ministerský rada

lenka.reinosova@mpsv.cz

Více informací naleznete na
webových stránkách
www.vesniceroku.cz

VESNICE ROKU
V PROGRAMU OBNOVY VENKOVA

Senior je samozřejmou součástí rodiny

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Senior je součástí rodiny, stejně jako každý jiný člen. Je důležité a v mnoha kulturách přirozené vážit si starších lidí, mají zkušenosti, moudrost, tradice, příběhy, lásku, podporu a čas. **Rodina je důležitá pro všechny etapy života, pro všechny generace, proč by na tom starší lidé měli být jinak?**

Na Fóru rodinné politiky, které proběhlo ve dnech 11. a 12. června 2025 v Ostravě, měla seniorská agenda svůj diskusní panel s názvem „**Začlenění problematiky stárnutí do všech politik na všech úrovních**“, kterého se účastnily přední socioložka Lucie Vidovičová, ředitelky organizací Život 90 a Totem Ruth Šormová a Vlastimila Faiferlíková a zástupně krajských úřadů Moravskoslezského a Královehradeckého kraje paní Jitka Marková a Jana Ouřetská. Panelistky diskutovaly o národní a krajské politice stárnutí a stáří, o významu krajských rodinných a seniorských koordinátorů, dále jsme diskutovaly o zkušenostech i příkladech dobré praxe, o mezigeneračních aktivitách, dobrovolnictví, ale i o péči. **To vše zaznívalo v kontextu významu rodiny s důrazem na prevenci, vzájemnou interakci generací a aktivní přístup.** Zároveň bylo konstatováno, že seniorská politika není jen o seniorkách a seniorech a kvalitě jejich důstojného života, ale je o přípravě na stárnutí a stáří každého z nás, i společnosti jako celku. A jelikož je stárnutí řešeno i na národní úrovni, byl zmíněn probíhající mainstreaming stárnutí prostřednictvím kontaktních míst pro stárnutí na rezortech, protože realita stárnutí vyspělé společnosti by měla být reflektována různými odvětvími. Na mezinárodní úrovni byla zmíněna celospolečenská debata o budoucích prioritách a opatřeních, o ageismu i ochraně starších.

V odborných debatách o lidech vyššího věku, o seniorkách a seniorech budeme pokračovat. **Přijměte pozvání na Fórum aktivního stárnutí, které se bude konat 12. září 2025 v Brně v prostorách Kanceláře veřejného ochránce práv.**

kontaktní osoba

Mgr. Jana Řeháková Fučíková

vrchní ministerský rada

jana.rehakova2@mpsv.cz

Save the Date

Fórum aktivního stárnutí 2025

pátek 12. září

Brno

www.aktivnistarnuti.cz

Veřejný ochránce práv
OMBUDSMAN

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Flexinovela a konec mlčení o výdělciích: Krok k férovějším odměnám

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Od června 2025 vstupuje v platnost tzv. **flexinovela** zákoníku práce. Ta přináší zásadní změny, které mají podpořit rovnost žen a mužů na trhu práce. Klíčovou novinkou je zákaz **doložek** mlčenlivosti o výši výdělku.

Proč je to zásadní pro rovnost odměňování?

Doposud doložky mlčenlivosti neoprávněně bránily sdílení informací o výdělciích. Toto mlčení umožňovalo skrytou diskriminaci v odměňování, často i nevědomě ze strany zaměstnavatelů. Dlouhodobé zkušenosti ukazují, že ženy si méně často říkají o zvýšení výdělku a zároveň bývají za stejnou práci odměňovány hůře. Proto je transparentnost v odměňování základním předpokladem rovnosti mužů a žen na trhu práce. Umožní zaměstnankyním snadněji odhalit případné znevýhodnění a bránit se mu.

Zákaz mlčenlivosti ovšem představuje zásadní krok k důstojným pracovním podmínkám pro všechny. Pomáhá vytvářet prostředí, kde se lidé nebojí otevřeně mluvit o tom, jak jsou ohodnoceni. Tento posun ve výsledku prospívá celému pracovnímu kolektivu, protože podporuje férovost a spravedlnost pro všechny zaměstnané.

Co to znamená v praxi?

Pokud by zaměstnavatel jakýmkoli způsobem omezoval právo mluvit o svém výdělku, jednal by nezákonně. Nepřípustná je také povinnost zachovávat mlčenlivost o výši odměny stanovená vnitřním předpisem, jelikož by přesahovala meze určené zákoníkem práce, a na to zaměstnavatel nemá právo.

Je důležité poznamenat, že zaměstnavatelé se stále mohou zavázat k mlčenlivosti ohledně obchodního tajemství nebo know-how, nikoliv však ohledně výdělku.

Jak můžete přispět ke změně?

Nebojte se otevřeně mluvit o tom, kolik vyděláváte. Sdílení těchto informací není projevem neloajality, ale součástí cesty k férovějšímu pracovnímu prostředí pro všechny.

O dalších změnách, které novela přináší, se dočtete na [webu MPSV](#).

Web projektu Rovná odměna: www.rovnaodmena.cz

kontaktní osoba

PhDr. Lenka Simerská

věcná garantka projektu

lenka.simerska@mpsv.cz

Kvalitní předškolní vzdělávání a péče. Co přinesla závěrečná akce TSI projektu?

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Dne **3. června 2025** proběhla v pražském hotelu Vienna House by Wyndham Anděl's **závěrečná konference ke dvouletému projektu „Vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v ČR“**, který realizovalo Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy s podporou **UNICEF** a **Evropské komise**. Projekt byl financován z evropského **Nástroje pro technickou podporu (TSI)** a zaměřoval se na zlepšení dostupnosti a kvality služeb péče a předškolního vzdělávání pro děti od narození do šesti let.

Zdroj: UNICEF Česká republika

Konference s názvem **„Kvalitní předškolní vzdělávání a péče jako základ prosperující české společnosti“** nabídla nejen prostor pro shrnutí dosažených výsledků, ale i sdílení evropských zkušeností a výměnu inspirativních přístupů mezi odborníky z Česka, Irska, Norska a dalších zemí.

Co jsme si z konference odnesli?

Konferenci zahájila **Lucie Plešková z UNICEF**, která připomněla význam předškolního vzdělávání a péče pro každé dítě bez ohledu na jeho zázemí. V úvodu přizvala na pódium také děti, které v krátkých vystoupeních sdílely své upřímné postřehy a zkušenosti z mateřských škol a dětských skupin – co mají rády, co je těší a co by si přály jinak. Jejich autentické pohledy připomněly, že hlas dětí by měl mít v debatě o kvalitě služeb své místo.

Úvodní slovo pronesli **Marian Jurečka**, ministr práce a sociálních věcí, **Jaroslav Miller**, náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy, **Judit Rozsa** z Evropské komise (prostřednictvím videopozdravu) a **Yulia Oleinik**, vedoucí kanceláře UNICEF v České republice.

Zdroj: UNICEF Česká republika

Následně vystoupili **Petra Kačírková (MPSV)** a **Michal Černý (MŠMT)**, kteří společně **představili hlavní výstupy** dvouletého projektu. Mezi klíčové patří návrh jednotného **Monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči** a **balíček nástrojů pro obce**. Oba pak také velmi pozitivně ocenili prohloubení vzájemné spolupráce obou ministerstev a zapojení mnoha dalších aktérů – od dalších ministerstev a státních institucí, přes zástupce profesních sdružení a asociací, představitele obcí až po samotné poskytovatele služeb z dětských skupin a mateřských škol do společné práce na projektu.

Zdroj: UNICEF Česká republika

Součástí programu byly dva bloky prezentací ve formátu PechaKucha, které nabídly konkrétní příklady dobré praxe z Česka. **V prvním bloku** zazněla témata spojená s rolí obcí, různými typy služeb předškolního vzdělávání a péče a pohledem rodičů – vystoupily mimo jiné Hana Šišková (místostarostka a radní pro vzdělávání, Praha 7), Michaela Eklová (ředitelka MŠ Na Výšinách), Michala Michlová (ředitelka, Rodinné centrum Poděbrady), Eliška Sobotková (účastnice pilotního projektu sousedských dětských skupin) a Andrea Hermanová (Sto Advocacy lead Sto skupin).

Po obědě následovala panelová diskuze moderovaná **Jessicou Brown** (UNICEF), jež přinesla inspirace ze zahraničí a otevřela prostor pro sdílení zkušeností s řízením kvality a systémovým nastavením služeb. Vystoupili **Tove Mogstad Slinde** (Ministerstvo školství a výzkumu, Norsko), **Toby Wolfe** (Ministerstvo pro děti, osoby se zdravotním postižením a rovnost, Irsko), **Ivelina Borisova** (UNICEF) a **Thomas Pritzkov** (Evropská komise). Panelisté zdůraznili důležitost mezíresortní spolupráce, dlouhodobé politické podpory a efektivního využívání dat pro zlepšování praxe v oblasti předškolního vzdělávání a péče.

Druhý blok PechaKucha se zaměřil na různé aspekty kvality a přístupnosti služeb pro všechny děti, včetně těch nejvíce znevýhodněných. Příspěvky přednesli např. Vladimíra Pechanová (ředitelka MŠ Ostrava), Věra Quinn (lektorka a koučka), Martina Kampichler (Masarykova univerzita), Regina Dlouhá (Klub K2 a Unie center pro rodinu a komunitu), Pavlína Kráčmarová (ředitelka ECCE HOMO a předsedkyně Platformy pro včasnou péči) a Libor Šamšula (člen rady města Šternberk).

Konferenci uzavřeli Petra Kačírková a Ondřej Andrys, kteří zdůraznili, že výstupy projektu budou dále rozvíjeny a postupně uváděny do praxe s cílem posílit rovný přístup, kvalitu a udržitelnost systému předškolní péče v České republice.

Co bude dál?

Projekt nekončí vydáním závěrečných výstupů – naopak, představuje důležitý odrazový můstek pro další kroky, které mají vést k systémové změně. V následujících měsících bude důraz kladen především na **uvedení navržených nástrojů do praxe**.

Jedním z klíčových výstupů je **balíček nástrojů pro obce**, který jim poskytuje konkrétní návody a metodickou podporu při rozvoji služeb předškolního vzdělávání a péče na místní úrovni. Nabízí know-how, jaké otázky si klást, na co se při plánování zaměřit, jak posuzovat kvalitu služeb a jak zajistit, aby byly dostupné a inkluzivní pro všechny děti. Obcím tak pomáhá zorientovat se v komplexní oblasti předškolního vzdělávání a péče a přijímat informovaná rozhodnutí odpovídající místním potřebám.

Projekt "Vytvoření komplexního monitorovacího a evaluačního rámce pro předškolní vzdělávání a péči v ČR" je financován Evropskou unií prostřednictvím Nástroje pro technickou podporu a implementován UNICEF ve spolupráci s Evropskou komisí.

Zdroj: UNICEF Česká republika

Součástí dalších kroků bude i další **práce s navrženým rámcem pro monitoring a evaluaci**. Ten slouží k systematickému sledování dostupnosti a kvality předškolních služeb napříč různými typy zařízení – od dětských skupin až po mateřské školy. Rámec zároveň nabízí možnosti, jak lépe porozumět potřebám a vytvářet podklady pro informované rozhodování na různých úrovních řízení – od obecní po národní.

Pokračovat bude také **úzká spolupráce mezi MPSV a MŠMT**. Propojení agend a sladění přístupů povede k efektivnější a udržitelnější podpoře rodin s malými dětmi.

Součástí výstupů projektu je také **návrh komunikační strategie**. Jejím cílem je poskytnout argumenty, jazyk i nástroje, jak efektivně vysvětlovat přínosy kvalitní předškolní péče, posilovat důvěru v tyto služby a ukazovat, že nejde jen o zajištění péče, ale o klíčovou podporu rozvoje každého dítěte. Kvalitní předškolní vzdělávání a péče totiž nejsou jen podpůrným systémem pro rodiče – představují základ rovného startu pro každé dítě, podporu duševního zdraví, prevenci sociálního vyloučení a klíčový nástroj pro sladování rodinného a pracovního života. Díky tomuto realizovanému projektu má nyní Česká republika v rukou konkrétní nástroje a kroky, jak tuto oblast dál rozvíjet s důrazem na dostupnost, kvalitu i udržitelnost.

Financováno
Evropskou unií

**Na webových stránkách MPSV
naleznete výstupy a zprávy TSI projektu.**

<https://www.mpsv.cz/tsi-projekt-vytvoreni-komplexniho-monitorovaciho-a-evaluacniho-ramce-pro-predskolni-vzdelavani-a-peci-v-cr>

kontaktní osoba

Mgr. Kateřina Linková

rezortní koordinátorka rovnosti
žen a mužů

katerina.linkova@mpsv.cz

Webináře na podporu sociálního začleňování

Oddělení sociální integrace (182)

Oddělení sociální integrace MPSV pokračuje v sérii čtvrtletních webinářů zaměřených na sdílení dobré praxe v oblasti prevence sociálního vyloučení. Dne 3. června 2025 se uskutečnil webinář s názvem Dluhové poradenství jako řešení a prevence sociálního vyloučení, který byl určen sociálním pracovníkům obcí a krajů.

Zadlužení a exekuce mohou výrazně ovlivnit život jednotlivců, rodin i celých komunit. Mohou vést ke ztrátě bydlení nebo zaměstnání, k sociálnímu vyloučení a k přenášení chudoby z generace na generaci. **K 1. květnu 2025 probíhalo v Česku celkem 3 204 420 exekucí, které se týkaly přibližně 607 572 lidí.** Mnoho z nich má přitom více exekucí najednou. Lidé se často zadluží kvůli nízkým příjmům, nepříznivým životním situacím a nedostatku informací nebo nízké finanční gramotnosti. Samotný systém exekucí a sankcí pak může jejich situaci ještě zhoršovat.

Řada obcí již **do své agendy řešení situace občanů ohrožených předlužením zařadila** – například v rámci svých širších strategií a akčních plánů sociálního začleňování. Využívají možností komunitního plánování, mezioborové spolupráce a podporují vznik pracovních skupin, které se na realizaci opatření podílejí.

Pozvaní zástupci obcí, neziskových organizací i odborných institucí sdíleli s účastníky webináře praktické zkušenosti a vedli s nimi diskuzi o tom, jak může obec aktivně přispívat k prevenci a zmírnění následků předlužení.

Barbara Halířová z Institutu prevence a řešení předlužení představila možnosti spolupráce obcí při poskytování dluhového poradenství a upozornila na důležitost komunitního plánování a preventivních opatření, jako byl například institut „Milostivé léto“.

Jan Konvalinka, starosta Příbrami, a Jana Benová, vedoucí tamní sociální poradny, sdíleli zkušenosti s fungováním akreditované dluhové poradny, která je součástí sociální poradny Centra sociálních a zdravotních služeb. Příbramská poradna je zároveň jedním ze zakládajících členů nově vzniklého Konsorcia dluhových poraden ČR.

Lucie Pastyříková ze Sociální poradny Palackého v Chomutově představila nejen široké spektrum služeb, které poradna nabízí, ale také informovala ostatní účastníky o tom, co obnáší provoz sociální poradny a jaký konkrétní dopad má její existence na obyvatele města. Zdůraznila, že díky dostupnosti poradny přímo v obci nemusí lidé za pomoci dojíždět do vzdálenějších měst, což je zvláště důležité pro osoby v tíživé sociální situaci.

Zároveň vyslala jasné doporučení ostatním obcím, proč je výhodné zřídit vlastní poradnu. Lidé hledající pomoc například nemusí, pokud to není nezbytné, utrácet za advokátní služby. Pomáhá také včas podchytit propadání obyvatel na „sociální dno“ a podporuje spolupráci s dalšími institucemi, jako jsou OSPOD nebo terénní sociální pracovníci. Poradna podle jejích zkušeností přispívá k finanční stabilitě obyvatel, což vede ke snížení kriminality, zvýšení zájmu o komunitní život a celkovému zlepšení kvality života v obci.

Místostarosta Marián Hošek a radní Petr Palacký představili iniciativu Prahy 6 „Milostivé jaro“, kdy za splnění určitých podmínek tato městská část odpustila dlužníkům příslušenství dluhů. Oba zástupci vyzývali k větší odvaze realizovat politiku, která lidem v nouzi může významně zlepšit život.

Zuzana Grulichová z RUBIKON Centra a Daniel Hůle z organizace Člověk v tísni přinesli pohled neziskového sektoru. Obě organizace se dlouhodobě věnují přímé pomoci lidem v dluhové pastí, ale také prosazování systémových změn a zvyšování finanční gramotnosti.

Vysoká účast sledujících poukazuje na to, že téma dluhového poradenství je pro obce a kraje velmi aktuální a důležité. Účastníci ocenili sdílení konkrétních příkladů z praxe a možnost navázání spolupráce s prezentujícími organizacemi.

Na <https://www.mpsv.cz/metodicke-webinare> naleznete prezentace a videozáznamy webinářů. Další se uskuteční v září 2025.

Pro více informací pište na integrace@mpsv.cz.

kontaktní osoba

Ing. Lenka Tiefenbachová

ministrský rada

lenka.tiefenbachova@mpsv.cz

Nové výzkumy a metodika: Jak lépe chránit ohrožené děti v Česku?

Oddělení koncepce sociálně-právní ochrany dětí a náhradní rodinné péče (233)

Jaro 2025 přineslo tři zajímavé dokumenty týkající se ohrožených dětí, které v naší společnosti čelí těžkým situacím. Díky dvěma novým výzkumům a jedné metodice máme podrobnější představu o tom, jak žijí děti se zdravotním postižením v ústavní péči, co potřebují děti ohrožené domácím násilím a jak podpořit kontakt dětí s rodiči, kteří jsou ve výkonu trestu. Všechny tři materiály mohou přispět ke zlepšení života ohrožených dětí v Česku.

Děti se zdravotním postižením v ústavní péči v roce 2024

4. června 2025 byla vydána zpráva o situaci dětí v domovech pro osoby se zdravotním postižením „Děti se zdravotním postižením v ústavní péči v roce 2024“. Zpráva byla připravena Nadací J&T v rámci iniciativy 8000 důvodů ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Cílem výzkumné zprávy bylo poskytnout informace, kolik dětí se zdravotním postižením vyrůstá v Česku v ústavech, v jakém typu ústavu, jaké jsou potřeby dětí, z jakých důvodů končí děti mimo rodinu, jaká část z nich žije v zařízení rodinného typu v bytech v komunitě, jak probíhá vzdělávání dětí, jaká je situace v jednotlivých krajích? Zpráva poskytuje doposud nejdetailnější vhled do situace dětí se zdravotním postižením v ústavní péči v Česku. Ve spolupráci jednotlivých zařízení, Ministerstva práce a sociálních věcí a Ministerstva školství byly poprvé získány kompletní informace o všech dětech se zdravotním postižením v DOZP i informace o dětech s postižením ve školských ústavech.

Zpráva k dispozici zde:

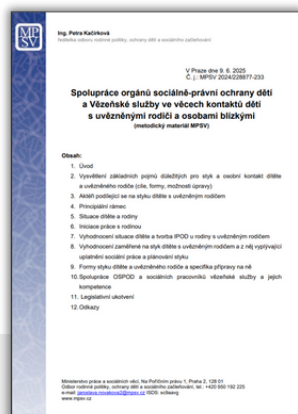
[Děti se zdravotním postižením v ústavní péči v roce 2024 | 8000 důvodů](#)

Spolupráce orgánů sociálně-právní ochrany dětí a Vězeňské služby ve věcech kontaktů dětí s uvězněnými rodiči a osobami blízkými

Ministerstvo práce a sociálních věcí ve spolupráci s Vězeňskou službou ČR vydalo metodický materiál upravující spolupráci zaměstnanců orgánů sociálně-právní ochrany dětí a pracovníků Vězeňské služby v oblasti kontaktů dětí s uvězněnými rodiči.

Vydání dokumentu bylo iniciováno zprávami Veřejného ochránce práv o šetření z vlastní iniciativy (Zpráva VOP ke styku dětí a uvězněných rodičů vůči OSPOD, Výzkumná zpráva VOP, Zpráva VOP vůči Vězeňské službě). Celý metodický dokument je výsledkem úzké spolupráce MPSV a Vězeňské služby a obsahuje proto popis možností spolupráce mezi OSPOD a Vězeňskou službou a zabývá se konkrétní odpovědností zaměstnanců jednotlivých OSPOD a sociálních pracovníků věznic.

Podstatou metodického materiálu je zdůraznění faktu, že uvězněním rodiče nezaniká právo dítěte na kontakt s tímto rodičem. Zachování a podpora pozitivního vztahu mezi dítětem a uvězněným rodičem jsou nezbytné pro udržení a rozvoj vztahu, vzájemných vazeb, identity, vývoj dítěte i jeho budoucí život. Kontakt dítěte s rodičem je pro tyto komponenty velmi důležitý. Při volbě formy kontaktu musí dojít k zohlednění zájmů dítěte.

Hlavním cílem metodického materiálu je poskytnout informační přehled o možnostech styku dítěte s uvězněným rodičem a zároveň ujasnit kompetence jednotlivých zainteresovaných subjektů.

Metodický materiál k dispozici zde:

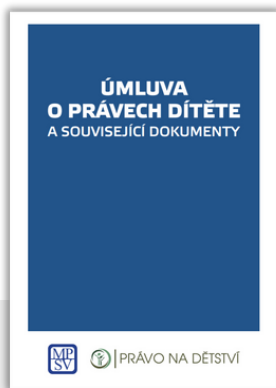
[Metodiky, manuály, instrukce | MPSV](#)

Děti a domácí násilí – výzkum potřebnosti služeb specializovaných na pomoc dětem ohroženým domácím násilím a návrh minimálních parametrů těchto služeb

Tento projekt, realizovaný v rámci programu TAČR Beta 2, reaguje na potřeby orgánů státní správy a jejich strategické dokumenty, které definují priority v oblasti ochrany nejzranitelnějších obyvatel naší republiky. Klíčovým resortem a uživatelem výsledků výzkumu je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Problematika ochrany dětí před domácím násilím je v dnešní společnosti neodmyslitelně spojena se složitými výzvami, které vyžadují okamžitou pozornost a systémové změny. Cílem výzkumného projektu, realizovaného Ostravskou univerzitou v období od prosince 2022 do prosince 2024, je hledat inovativní a efektivní přístupy k ochraně a podpoře dětí ohrožených domácím násilím a formulovat doporučení k optimální formě a způsobu zajištění služeb v jednotlivých krajích České republiky.

Tyto služby by měly být dostupné pro přibližně 2 500 ohrožených dětí ročně. V současné době se potýkáme s nedostatečným nastavením a zabezpečením služeb pro tyto děti. Nedostatek je zřetelný jak ve smyslu kvantity, tak i kvality poskytovaných služeb. Je evidentní, že současný systém není schopen adekvátně reagovat na komplexní potřeby ohrožených dětí. Proto byla zvláštní pozornost věnována nejen identifikaci těchto nedostatků, ale také hledání inspirace v mezinárodním kontextu. Při návrhu parametrů nových služeb byla inspirací dobrá praxe a přístupy z Belgie, Nizozemska, Švédska, Německa a USA, konkrétně z Kalifornie.

Úmluva o právech dítěte k dispozici zde:

[Výzkumy, materiály, brožury, studie ke stažení](#) | [MPSV](#)

kontaktní osoba

Mgr. Milena Černá

milena.cerna@mpsv.cz

Bright Sky
Nejste na to sami

? Je to domácí násilí? >

☰ Formy násilí >

i Rady a pomoc >

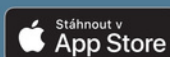
📄 Bezpečnost v online prostředí >

🔗 Informace a zdroje >

Domácí násilí může zažívat kdokoliv

PODPORA A POMOC PŘI ŘEŠENÍ
SLOŽITÉ ŽIVOTNÍ SITUACE

MOBILNÍ APLIKACE NEBO WEB BRIGHT SKY

www.bright-sky.org

Nadace
Vodafone

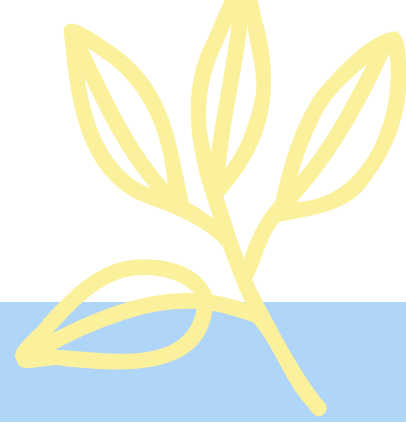

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Kampaň Dík náhradním rodinám ve všech krajích

Oddělení transformace péče o ohrožené děti (234)

Poděkování těm, kteří pečují o ohrožené děti, není nikdy dost. Již potřetí připravilo MPSV ve spolupráci s organizací Hledáme rodiče, o. p. s. celorepublikovou kampaň Dík náhradním rodinám. Rádi Vám ji více představíme.

Kampaň DÍK NÁHRADNÍM RODINÁM, Bábovkový den

Kampaň „Dík náhradním rodinám“ proběhla na sociálních sítích v týdnu od 26. do 31. května 2025. Vyvrcholila v sobotu 31. května 2025 „Bábovkovým dnem“. Každoroční kampaní děkujeme náhradním rodičům a všem, kteří jim pomáhají. Snažíme se rovněž o zviditelnění tématu pěstounství u laické veřejnosti. Stát se pěstounem nebo náhradním rodičem chce odvahu, ale stojí to za to!

Proč Bábovkový den?

Bábovka nás provází celým životem. Jako batolata ji společně s mámou či tátou tvoříme z písku; je jedním z prvních pokrmů, které se jako děti naučíme upéct pod dohledem dospělého; u nedělní bábovky a šálku čaje doma často probíráme různá témata; a není nic lepšího než babiččina bábovka, kterou si obvykle vychutnáváme při rodinném setkání. **Bábovka zkrátka evokuje klid, pohodu a domov.**

Stát se náhradním rodičem vyžaduje velkou odvahu, a ne každý se jím může stát. Společenský status náhradních rodičů však navzdory tomu není na takové úrovni, jakou by si zasloužili. Proto jsme náhradním rodičům poděkovali prostřednictvím Bábovkového dne.

Do kampaně se zapojilo všech 14 krajů. Prostřednictvím svých krajských úřadů, zástupců a zástupkyň samospráv krajů a obcí, doprovázejících organizací, neziskových organizací pracujících s dětmi nebo pro děti, různých sociálních služeb, mateřských škol a školek či jednotlivci. Již od prvního dne se na FB šířili krásné fotky napečených, nakreslených či uplácených bábovek. Potvrdili jsme si, že kreativita je nekonečná.

Na Facebooku získala kampaň značnou pozornost – její **dosah překročil 106 500 uživatelů**. Nešlo ale jen o čísla. Do kampaně se zapojili i známí lidé z veřejného života, čímž jí dodali na síle a viditelnosti.

Mezi těmi, kdo se rozhodli kampaň podpořit, byli například herečka Jitka Schneiderová, hudebník Ondřej Brzobohatý, módní návrhářka Liběna Rochová nebo moderátorka, scénáristka a stand up komička Lucie Macháčková. Své příspěvky sdíleli: ministr práce a sociálních věcí Marián Jurečka, vrchní ředitelka sekce rodinné politiky a sociálních služeb Petra Zdražilová, ředitelka odboru rodinné politiky, ochrany dětí a sociálního začleňování Petra Kačírková, zástupce veřejného ochránce práv Vít A. Schorm či vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková.

Nezůstalo ale jen u jednotlivců. Do šíření kampaně se zapojili i zástupci organizací, jako je například ÚMPOD, a desítky dalších podporovatelů z různých oblastí veřejného života. Výsledkem byla široká podpora a posílení povědomí o tématu, které má ve společnosti důležité místo.

Děkujeme náhradním rodinám a všem, kteří je podporují.

Na kampaň upozorňovali v průběhu měsíce května různé akce. Jednou z nich byla i konference MPSV „**Náhradka verze 2.0.2.4 aneb Dík náhradním rodinám**“. Konference se uskutečnila 15. května 2025 v Olomouci. Součástí akce byl i **fotokoutek**, kde se účastníci mohli zapojit do výše zmiňovaného **3. ročníku kampaně „Dík náhradním rodinám“** a vyfotit se s proprietami odkazující na kampaň.

Více se o kampani dozvíte zde: Dík náhradním rodinám – BudInPěstoun

Kampaňové aktivity se realizují v rámci systémového projektu „Standardizace procesu zabezpečení náhradní rodinné péče o děti“.

VÍCE O PROJEKTU NALEZNETE NA STRÁNKÁCH:

www.budinpestoun.cz

Bud IN Pěstoun

www.pravonadetstvi.cz

kontaktní osoba

Mgr. Andrea Šafařík

odborná metodička

andrea.safarik@mpsv.cz

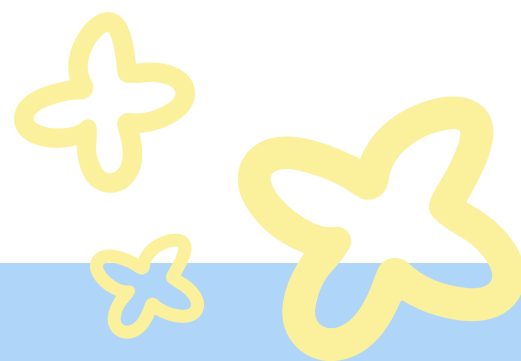
www.pravonadetstvi.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

Projekt Sjednocení přístupu k ohroženým dětem

Oddělení transformace péče o ohrožené děti (234)

V rámci klíčové aktivity **Vytvoření dlouhodobé komunikační strategie na podporu klíčových témat Národní strategie ochrany práv dětí a jejich jednotlivých cílů se zaměřením na odbornou i laickou veřejnost** jsme vytvořili praktické e-balíčky, prostřednictvím kterých mohou pedagogové a další pracovníci s dětmi a mládeží přiblížit **Úmluvu o právech dítěte** nezletilým, a zároveň získají kompletní podklady pro vyučovací hodinu, workshop nebo jinou rozvíjející aktivitu. U příležitosti 35. výročí přijetí Úmluvy o právech dítěte Valným shromážděním OSN jsme loni v listopadu iniciovali vznik tematických ilustrací. Přední domácí ilustrátorky a ilustrátoři **David Böhm, Kateřina Čupová, Štěpánka Jislová, Marto Kelbl, Tomáš Kopecký, Lucie Lomová a Karel Osoha** si vybrali z obecnějších témat Úmluvy o právech dítěte a zpracovali je v originální ilustraci. Cílem bylo připomenout široké veřejnosti, že Česká republika je signatářem dokumentu shrnujícím práva dětí už od roku 1993, a v širší rovině pak upozornit na potřeby dětí a jejich zdravý vývoj.

Právě těchto **sedm celobarevných ilustrací posloužilo jako základ e-balíčků** pro děti od 5 do 17 let, které budou k dispozici na webových stránkách www.pravonadetstvi.cz. Každý ze tří e-balíčků, které jsou rozlišeny podle věku auditoria, tvoří obsah pro orientaci, název výstavy, krátký doprovodný text, samotné ilustrace s popisky, návrh doprovodné aktivity pro děti a pracovní list. Pedagogickému nebo sociálnímu pracovníkovi/ci, knihovníkovi/ci, jednoduše komukoli, kdo se rozhodne výstavu uspořádat, stačí, si kompletní e-balíček vytisknout a rozhodnout se, co a jak chce použít. Je možné uspořádat pouze výstavu, ale také založit na e-balíčku například hodinu Základů společenských věd nebo se nechat inspirovat k hravé aktivitě s předškolními dětmi. Pro širší veřejnost jsme pak připravili **infografiku, která představuje Úmluvu o právech dítěte** jako dům se základy, pilíři a střechou. Obsáhlý mezinárodní dokument vysvětluje na základě jednoduchého příkladu, který funguje sám o sobě. Aktuálně pracujeme na doplnění infografiky o komentář pro odbornou veřejnost.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Funkční systém profesní **podpory pracovníků SPOD je důležité téma**, kterým se zabývá projektový tým v rámci jedné z dalších aktivit. V období leden až květen 2025 proběhly další běhy dvoudenního **Rozvojového programu pro vedoucí pracovníky OSPOD**, a to v Brně v Praze. Programy byly účastníky opět velmi pozitivně hodnoceny, zejména pro svou praktickou využitelnost a prostor pro sdílení zkušeností. Máme tak za sebou již osm běhů, kterých se zúčastnilo 86 vedoucích pracovníků OSPOD z celé ČR. Opakovaně se potvrzuje, že většina vedoucích pracovníků dosud neprošla žádným systematickým vzděláváním v oblasti vedení lidí. V současnosti probíhá **mimo jiné plánování pravděpodobně posledního běhu** v rámci projektu, který proběhne na podzim. Rovněž došlo k formulaci závěru z **evaluace druhého běhu Výcviku k tématu rodičovských kompetencí**. Realizace ukázala potřebu rozšířit program o témata práce s dětmi, traumatu a attachmentu, která byla do výcviku následně zahrnuta.

V rámci aktivity zabývající se tématem **participace dětí v klíčových oblastech jejich života** během posledních měsíců probíhaly **aktivní kroky k posílení participace dětí a mladých dospělých**, zejména v kontextu transformace ústavní péče a jejich zapojení do plánovacích procesů. Byly realizovány **fokusní skupiny** (dále FG) v Olomouckém kraji, zaměřené na zpětnou vazbu k transformaci dětských domovů a k fungování OSPOD, s výstupy předávanými krajům a ústavním zařízením. Další FG probíhaly v květnu a červnu, kde se sbírá zpětná vazba na nově vytvořené postupy od dětí se zkušeností s OSPOD. Proběhly také dvě FG v Karlovarském kraji (kulaté stoly pro děti z dětských domovů), jenž byly zaměřené na reflexi dětí k systému SPOD. V Pardubickém kraji byla založena stálá **participační skupina dětí a mladých lidí**, která je poradní platformou v oblasti ochrany práv dětí a rodinné politiky. Byla také ustavena **Participační skupina při MPSV**, která se již čtyřikrát sešla a pracuje na posílení zapojení dětí a mladých lidí do rozhodovacích procesů. Skupina je složena z účastníků ve věku 15-21 let s různorodými zkušenostmi a zabývala se tématy jako dětský ombudsman, Úmluva o právech dítěte a další.

Mimo jiné byla zahájena práce na **metodických příručkách pro odborníky** (sociální pracovníky, pedagogy, policisty, soudce, zdravotníky aj.), které poskytnou praktické návody k zapojování dětí do spoluřizování. Dokončeno bylo také **video „Participace dětí očima dětí“** cílené na aktéry SPOD, s autentickými výpověďmi dětí o důležitosti naslouchání. Projektový tým aktivně šíří osvětu a publicitu o tématu participace dětí prostřednictvím odborných i popularizačních článků (např. Sociální práce, Sociální služby nebo Právo a rodina a další). Dále byly realizovány **čtyři workshopy „Participace dětí v praxi dětských domovů“** – proškoleno bylo celkem 80 účastníků (zástupci KÚ, ředitelé a vychovatelé DD, DgÚ, VÚ, DDŠ).

kontaktní osoba

Mgr. et Mgr. Petra Ďuraško Mádlová
gestorka projektu

petra.durasko@mpsv.cz

www.pravonadetstvi.cz

Inspirace z Islandu: Peer Learning Activity pracovní skupiny Evropské komise k předškolnímu vzdělávání a péči

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Ve dnech 20. – 22. května 2025 se Kateřina Linková spolu s kolegyní z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy Petrou Martinovskou zúčastnila mezinárodního vzdělávacího setkání – peer learning activity (PLA) v Reykjavíku, pořádaného Evropskou komisí a islandským Ministerstvem školství a dětí. Setkání bylo součástí práce Pracovní skupiny pro předškolní vzdělávání a péči (ECEC – Early Childhood Education and Care), která funguje v rámci Evropského vzdělávacího prostoru.

Co jsme si odnesli z Islandu?

PLA v Reykjavíku se zaměřila na roli států a municipalit ve vedení mateřských škol. Program nabídl bohatou směs prezentací, diskusí a návštěv zařízení. Zástupci z více než 20 evropských zemí sdíleli zkušenosti s řízením a financováním ECEC, profesním rozvojem vedoucích pracovníků a podporou inkluze.

Islandský systém nás zaujal důrazem na spolupráci mezi sektory, podporu pohody dětí i zaměstnanců. Zaujala nás například opatření v obci Kópavogur, kde snížení pracovní zátěže vedlo ke stabilizaci personálu a vyšší spokojenosti. Velkou inspirací byla také návštěva školky Álfaheiði, kde jsme viděli v praxi důraz na hodnoty, vztahy a zapojení dětí do rozhodování. Rozhodujícím faktorem je bezesporu poměr dospělých a dětí – nižší počet dětí na jednoho dospělého umožňuje aktivity v menších skupinkách a snižuje všeobecnou míru stresu.

Co je pracovní skupina ECEC?

Pracovní skupina ECEC je jednou z tematických skupin zřízených Evropskou komisí za účelem podpory spolupráce mezi členskými státy v oblasti vzdělávací politiky. **Jejím cílem je sdílení osvědčených postupů, společné hledání řešení aktuálních výzev a podpora implementace doporučení Rady EU o kvalitních systémech předškolního vzdělávání a péče (2019).**

Skupinu tvoří zástupci ministerstev školství, práce a sociálních věcí, výzkumných institucí, mezinárodních organizací a dalších relevantních aktérů z celé Evropy. Českou republiku v aktuálním cyklu zastupují zástupkyně Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Ministerstva práce a sociálních věcí.

Skupina pracuje v několikaletých cyklech

– v období 2024–2025 se zaměřuje na 3 klíčová témata:

- Modely a praxe vedení v ECEC,
- Příprava, nábor a motivace vedoucích pracovníků,
- Systémové vedení a mezioborová spolupráce.

Práce probíhá formou online i prezenčních setkání, sdílení dokumentů a výstupů, a právě i prostřednictvím PLA – peer learning aktivit v různých členských státech.

Odkaz na web:

[Early childhood education and care](#)
– [European Education Area](#)

PLA přinesla cenné podněty pro naši další práci – od podpory obcí v jejich roli až po možnosti využití nástrojů jako je Early Childhood Development Toolbox. Výstupy z PLA budou dále využity při přípravě výstupů pracovní skupiny a sdíleny v rámci našich národních sítí.

kontaktní osoba

Mgr. Kateřina Linková

rezortní koordinátorka rovnosti
žen a mužů

katerina.linkova@mpsv.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Další vzdělávání pečujících osob v dětských skupinách: moderně, jednoduše a zdarma

Oddělení koncepce rodinné politiky a služeb péče o děti (216)

Péče o malé děti se neustále vyvíjí a sní i požadavky na kvalifikaci pečujících osob v dětských skupinách. Ze zákona mají povinnost každý rok absolvovat alespoň 8 hodin dalšího vzdělávání, v případě sousedských dětských skupin minimálně 4 hodiny. Jednou za dva roky je povinný i kurz první pomoci zaměřený na dětský věk.

Abychom poskytovatelům i pečujícím osobám tuto povinnost co nejvíce usnadnili, **Ministerstvo práce a sociálních věcí od 1. února 2025 spustilo nový e-learningový portál**, který vzdělávání modernizuje a přibližuje ho potřebám praxe.

Každý pečující se zde může **zdarma zaregistrovat** a vybrat z pestré nabídky kurzů, které odpovídají zákonným požadavkům na další vzdělávání. Většinu kurzů tvoří výuková videa zakončená krátkým testem. **Po jeho úspěšném splnění systém automaticky vygeneruje certifikát, který slouží jako doklad o absolvování.**

A zájem o online vzdělávání roste: od února 2025 se na portálu zaregistrovalo už **téměř 2 000 pečujících osob**. Každý rok navíc MPSV rozšiřuje nabídku kurzů o dalších 8–10 novinek, které pokrývají aktuální témata péče o děti i rozvoj odborných dovedností pečujících osob.

Moderní vzdělávání tak pomáhá udržovat kvalitu a bezpečí péče o děti – rychle, pohodlně a bez zbytečné administrativy. Stačí pár kliknutí a certifikát o absolvování dalšího vzdělávání je na světě.

Věra Quinn

Ivana Procházková

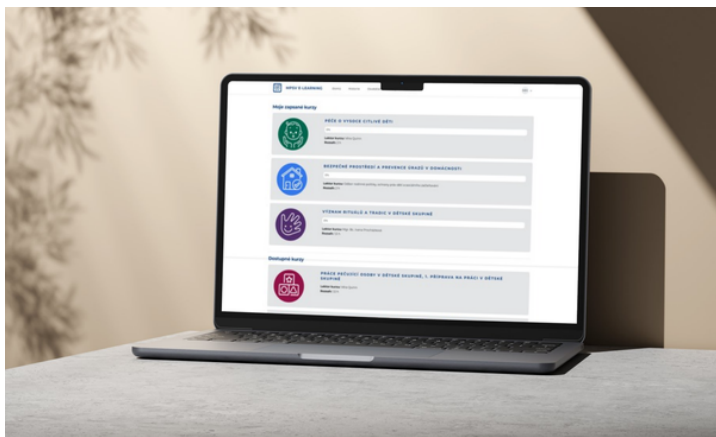

Eliška Kotrbatá

Zájemci o studium e-learningových kurzů pro pečující osoby v dětských skupinách se mohou přihlásit na portálu:

vzdelavaciportal.mpsv.cz

kontaktní osoba

Mgr. Adriana Bílá

odborná garantka

adriana.bila@mpsv.cz

CHAT TALK

s Ivanou Procházkovou

Mgr. Bc. Ivana Procházková je psychoterapeutka, lektorka a Montessori průvodkyně, která se věnuje práci s dětmi, rodiči i odbornou veřejností. Věří v laskavou, respektující, ale zároveň bezpečnou výchovu v jasně vymezených hranicích. Podporuje rodiny, pedagogy i jednotlivce při zvládání výzev, které přináší rodičovství, osobní růst i náročné životní situace.

Mimo svou profesi má ráda rodinu, dobrodružné výlety trabantem, jízdu na Vespě, české tradice a každodenní objevování krás běžného života.

ivanaprochazkova.cz

Messages

IVANA PROCHÁZKOVÁ

Details

Co Vás přivedlo k práci s dětmi a předškolní pedagogice?

Vždy jsem měla tak nějak jasno v tom, co chci v životě dělat. Chtěla jsem být učitelka a to těch nejmenších dětí. Děti mě fascinovaly a s narozením první dcery jsem si ujasnila také věk, který je mou nejvíc srdeční záležitostí, a tím jsou děti do tří let. Tam se toho děje tolik, že je až neuvěřitelné to stále objevovat a přímo fascinující batolata pozorovat. Je to nekonečná cesta, kde stále poznáváte nové a nové. A když jste opravdu zapálený zvědavý pedagog, nestačí vám jen pracovat s dětmi v rámci praxe, ale toužíte i po tom, aby vám dávalo dětské chování smysl, abyste věděla, co se děje na té teoretické úrovni. A tak jsem se začala věnovat blíže i dětskému vývoji a psychologii. Myslím, že mě k dětem tedy přivedla hlavně moje zvědavost k lidským vztahům a vzájemnému formování. Toto považuji také za základní kámen vztahů – být zvědavý na to, proč se co a jak děje, jak se dítě cítí, jak ho ovlivňuje to, co se teď kolem něho odehrává, jak o tom asi přemýšlí, jak o tom přemýšlím já ...

Co považujete za největší výzvu při práci s dnešními dětmi v předškolním věku?

V dnešním hektickém světě považuji za jednu z největších výzev nevyhořet. Dokázat se o sebe starat tak, abychom se mohli upřímně autenticky starat i o druhé. Děti vám dokáží dát tolik energie, ale stejně tolik vám jí dokáží vmžiku vzít. Je nutné se s tím naučit pracovat, což není vždycky jednoduché. Těch výzev je samozřejmě ještě mnohem více, ale největší dosah máme vždy sami na sebe a tam začít je to, co máme v moci. A výzvy s rodiči? Sami se potýkají s nejednoduchými vztahy dnešní doby, tak tam bych možná mluvila o nějakém respektu nebo trpělivosti. A to věřím, že každý, kdo s rodiči pracuje, dobře zná.

Máte nějaké oblíbené techniky pro práci s dětskými emocemi?

Nevím, jestli se u těch nejmenších dětí dá mluvit o technikách. Tam je to hodně o pojmenování, prožívání a vzájemnému přijetí. U starších dětí je to jakákoli práce s kartami, maňásky, příběhy nebo jen povídání si o každodenních situacích, které děti obklopují a jejich popis. To nejnáročnější na práci s emocemi jsou opět emoce dospělých, ne těch dětí. Pracovat na sobě, děti se přidají.

Jaké jsou Vaše další plány a cíle v oblasti předškolní výchovy případně ve vzdělávání pečujících osob?

Společně s MPSV plánujeme ještě další oblíbené webináře, které moc ráda lektoruji a i když jsou online, tak v tom vidím smysl. Zejména proto, že chápu, jak nejednoduché je se z práce uvolnit a přijet do Prahy a věřím, že každá kapka dobrá. Mám v plánu na podzim nebo začátkem roku odstartovat online sdílení nebo takovou formu supervizi pro pečující osoby, pedagogy nejen z dětských skupin. Téma společného sdílení zkušeností, řešení náročných situací je nejvíce omílané na téměř všech kurzech, tak nějak cítím potřebu zkusit jít i tímto směrem. Je to zase o tom dát sebe – pečující osobu – na první místo, protože pak až mohu v práci s dětmi odvádět skutečně autentickou přínosnou práci ve všech směrech. V plánu je i roční kurz zaměřený přímo na řešení nejrůznějších problémových situací, který bude hodně i sebezkušenostně zaměřený, ale to je hudba budoucnosti roku 2026.

Dotační titul Podpora veřejně účelných aktivit seniorských a proseniorských organizací s celostátní působností

Oddělení financování sociálních služeb, sociální práce a SPOD (261)

V roce 2025 alokace činila 18 mil. korun. O dotační podporu žádalo celkem 43 organizací prostřednictvím 45 projektů. V rámci dotačního titulu bylo podpořeno 29 organizací, které svoji činnost zaměřují na podporu seniorů. Organizacím byla na realizaci aktivit rozdělena celková částka 17 905 160 Kč. I v letošním roce byli příjemci dotací povinni odevzdávat monitorovací listy mapující úspěšnost realizace projektů.

Potenciální, aktivní žadatelé i příjemci dotací mají možnost se v případě potřeby či zájmu spojit s MPSV pomocí e-mailové adresy: **vua@mpsv.cz**

Dotační titul Obec přátelská rodině a seniorům

Dotační titul Obec přátelská rodině a seniorům pro rok 2025 byl vyhlášen 19. 3. 2025.

Dotační žádost letos zaslalo 90 obcí ze všech pěti velikostních kategorií, největší počet žádostí MPSV obdrželo od nejmenších obcí (do 800 obyvatel). Celkem bude podpořeno 31 obcí, které si rozdělí 16 milionů Kč.

V případě dotazů k dotačnímu titulu je možné se na MPSV obrátit prostřednictvím e-mailové adresy: **soutez@mpsv.cz**

Národní dotační titul Rodina

Cílem dotačního programu je podpora služeb pro rodiny, které mají preventivní a podpůrný charakter. Služby mají posilovat rodičovské kompetence, zkvalitňovat rodinné vztahy, podporovat rodiny v péči o děti, v jejich výchově a při sladování práce a rodiny, napomáhat při předcházení rizikových situací v rodině, řešit krizové situace v rodině, a to včetně domácího násilí, týrání a zneužívání dětí. Rovněž v roce 2025 byl dotační titul rozdělen na dvě oblasti, první oblast je zaměřena na preventivní aktivity na podporu rodiny, partnerství a rodičovství a druhá oblast na podporu práce s dětmi a rodinami v oblasti SPOD.

V případě dotazů k dotačnímu titulu je možné obrátit se na kontaktní osobu: **Mgr. Kamila Krejčarkovou**
kamila.krejcarikova@mpsv.cz

V roce 2025 žádalo v dotačním titulu celkem o dotaci celkem 288 organizací, celkově se jednalo o 355 projektů. Vzhledem k navýšení alokace bylo podpořeno rekordních 312 projektů.

Výzkum RILSA identifikoval hlavní potřeby a zkušenosti nezletilých matek v ČR

RILSA – Představení výzkumné zprávy

V České republice se nezletilým ženám každoročně narodí několik set dětí. **Dívky, které se stanou matkami ještě před dosažením plnoletosti, jsou samy ještě dětmi, ale současně přebírají roli rodiče s veškerými povinnostmi a odpovědnostmi.** Tato dvojí role klade na nezletilé matky mimořádné nároky, a to i vzhledem k tomu, že nastává mnohdy neočekávaně a neplánovaně. **Rané mateřství ovlivňuje celé spektrum oblastí jejich života,** od osobnostního rozvoje, přes vzdělávací dráhu až po sociální vazby. Nezletilé matky se často potýkají s vysokou zátěží spojenou s péčí o dítě, přičemž jim chybí předchozí zkušenosti, dostatečné sociální či emoční zázemí a také potřebná ekonomická jistota. I vzhledem ke svému nízkému věku **čelí celé řadě obtíží, které je mohou stavět do nevýhodné pozice nebo je dokonce ohrožovat.** Mezi tyto obtíže patří osamělost při výchově dítěte, nestabilní rodinné prostředí, nevyhovující bydlení, špatná finanční situace či komplikované vztahy s otcem dítěte. Často se rovněž vyskytují problémy spojené se závislostmi, násilím, v krajních případech i zkušenosti s bezdomovectvím. Podpora rodiny, sociálních služeb, institucí a celé společnosti je v jejich situaci naprosto klíčová.

V České republice není problematika nezletilých matek takřka vůbec vědecky zmapována. Výzkum Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i. „**Maminkou před 18. narozeninami**“ si proto kladl za cíl prohloubit porozumění této významné problematice, a to v návaznosti na Akční plán k naplnění Záruky pro děti na období 2022–2030, v němž jsou jednou z cílových skupin právě děti, které mají nezletilou matku či otce nebo jsou samy nezletilou matkou. Výzkum se zaměřil především na **identifikaci problémů a potřeb mladých matek a jejich dětí, a zároveň usiloval o jejich zasazení do širšího kontextu.** Neméně důležitým cílem bylo využít získané poznatky k formulaci konkrétních doporučení, která by mohla **přispět ke zlepšení podmínek a kvality péče poskytované této zranitelné skupině.**

Cílovou skupinou výzkumu „Maminkou před 18. narozeninami“ byly matky, které porodily své první dítě před dosažením 18. narozenin, a dosud o něj pečují. Další podmínkou pro zapojení do výzkumu byl věk do 25 let. Vzhledem k nízkému zastoupení těchto žen v populaci byl výzkum realizován **kvalitativní metodologií.** Pro sběr dat byly zvoleny hloubkové polostrukturované rozhovory, a to jak se samotnými matkami, tak s experty, kteří se s nezletilými matkami ve své praxi setkávají.

V období od června do října 2024 bylo realizováno celkem **28 rozhovorů s matkami a 8 rozhovorů s experty.** Polovina respondentek porodila nebo vychovávala své první dítě v ústavní výchově. Druhá polovina zapojených maminek měla plnou podporu ze strany rodiny a mohla tak zůstat v rodinném prostředí. Rovnoměrné zastoupení obou skupin, ač nebylo předem plánováno, výrazně přispívá k pochopení problematiky, protože jejich životní zkušenosti, potřeby a problémy se v mnohém odlišují.

Výzkum ukázal, že nezletilé matky často pocházejí z problematického rodinného prostředí, tedy z rodin s nízkou vzdělaností, častou nezaměstnaností, finančními problémy a výskytem sociálně patologických jevů, jako je zanedbávání výchovy, násilí a závislosti. Dívkám zároveň chybí dostatečné informace v oblasti antikoncepce a sexuální výchovy. **Těhotenství u nezletilých dívek bývá provázáno konflikty** v rodině a s partnerem, často spojenými s eskalací problémů. Na druhé straně pro některé dívky bylo rodičovství impulsem k pozitivní změně, příležitostí najít nový smysl života a motivaci ke zlepšení životních podmínek. Přestože rané mateřství často negativně ovlivňuje vzdělávací dráhu, některé respondentky díky své motivaci a podpoře okolí dokázaly ve studiu pokračovat.

Podpora ze strany rodiny, partnera či odborných institucí či služeb hraje zásadní roli při překonávání výzev spojených s mateřstvím v nízkém věku. V podpoře nezletilých matek a jejich rodin je přitom třeba komplexní přístup, který **propojuje prevenci, vzdělávání a dostupnost služeb**. Klíčové je posilování informovanosti sociálně ohrožených rodin o existujících možnostech pomoci. Důležitou roli hraje osobní přístup terénních pracovníků a efektivní spolupráce škol, odborníků a neziskových organizací. Flexibilní vzdělávací programy mohou mladým matkám umožnit dokončit studium. Preventivní programy ve školách by pak měly klást důraz na bezpečné sexuální chování a odpovědné rodičovství.

Další významnou oblastí je **dostupnost antikoncepce pro mladé lidi z nízkopříjmových rodin**, kterou lze podpořit státními iniciativami nebo aktivitami neziskového sektoru. Ve zdravotnictví je žádoucí **odstraňovat legislativní a praktické překážky v péči o nezletilé matky a jejich děti** a posílit dostupnost psychologické a psychiatrické péče. Individuální přístup k těmto rodinám je klíčem k účinné pomoci a prevenci jejich sociálního vyloučení. Dále je zapotřebí zvýšit dostupnost cenově přijatelného bydlení, zejména typu sociálního bydlení ve vlastnictví obcí, a posilovat opatření usnadňující přístup k flexibilním pracovním místům a službám denní péče o děti.

Více informací k projektu je k dispozici na webových stránkách Výzkumného institutu práce a sociálních věcí, v. v. i.:
<https://www.rilsa.cz/projekty/soucasna-ceska-rodina-a-podpora-jejich-funkci/>

Za kolektiv autorek

Kamila Svobodová

kamila.svobodova@rilsa.cz

Kristýna Janurová

kristyna.janurova@rilsa.cz

Tento výsledek byl finančně podpořen z institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace na léta 2023–2027 a je součástí výzkumného úkolu „Současná česká rodina a podpora jejích funkcí“ (IP70622), řešeného Výzkumným institutem práce a sociálních věcí, v. v. i., v letech 2023–2027.

Když nejste doma v bezpečí

volejte **116 016**

Linka pro ženy zažívající
domácí násilí
bezplatně a nonstop

ROSA centrum pro ženy

ZPRACOVÁNO V RÁMCI PROJEKTU:

Podpora a zvyšování kvality služeb v oblasti péče a sladování
pracovního a rodinného života,
CZ.03.01.02/00/22_013/0000257, spolufinancován Evropskou
unií v rámci Operačního programu Zaměstnanost plus

VYDAVATEL:

Ministerstvo práce a sociálních věcí
Odbor rodinné politiky, ochrany dětí a sociálního začleňování

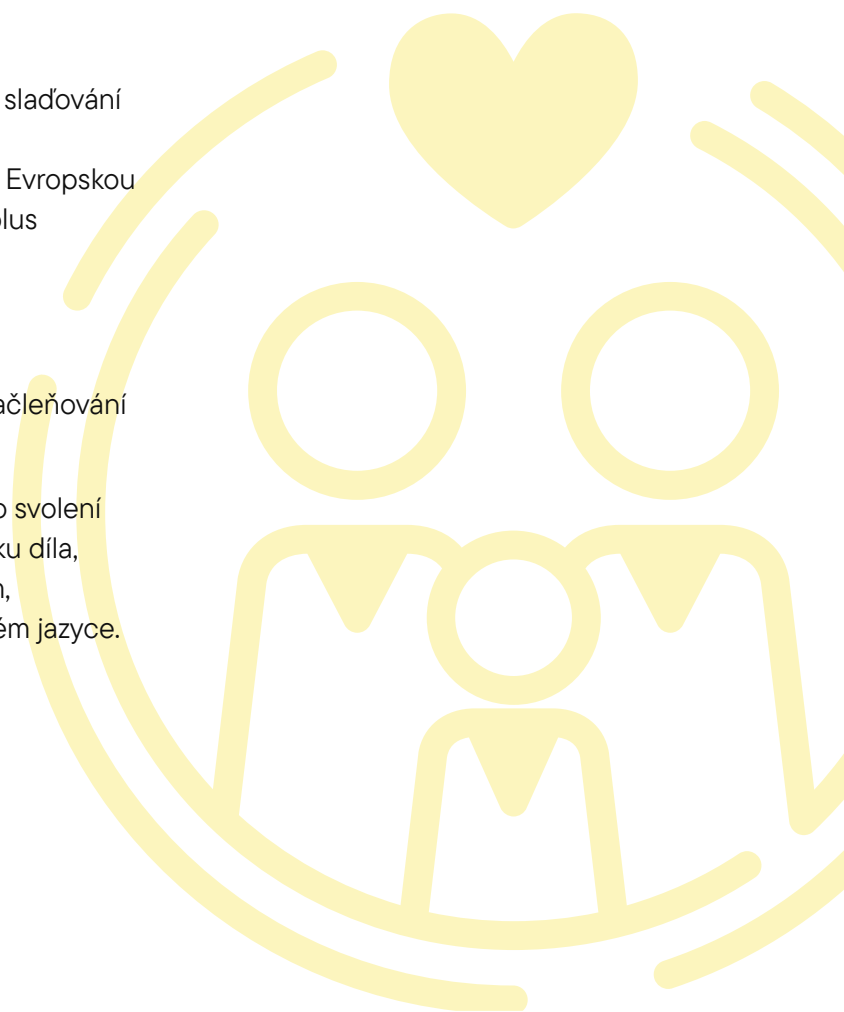
Autorská práva vykonává vydavatel. Bez písemného svolení
vydavatele je zakázáno jakékoli užití částí nebo celku díla,
zejména rozmnožování a šíření jakýmkoli způsobem,
mechanickým či elektronickým, v českém nebo jiném jazyce.

KONTAKT:

zpravodaj.rodina@mpsv.cz

DALŠÍ VYDÁNÍ NAJDETE NA:

www.mpsv.cz/zpravodaj-rodina

Přihlaste se k odběru Zpravodaje Rodina!

na webové stránce:

www.mpsv.cz/zpravodaj-rodina

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO PRÁCE
A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Zpravodaj Rodina

WWW.MPSV.CZ/ZPRAVODAJ-RODINA